

Marcin Rau

**Przestępstwa przeciwko dobrom
kultury w międzynarodowym
prawie karnym**

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Aparat pojęciowy używany w karnoprawnym dyskursie dotyczącym ochrony dóbr kultury przed przestępczością	15
1.1. Uwagi wstępne dotyczące przyjętego instrumentarium	15
1.2. Pojęcie dóbr kultury w prawie międzynarodowym	17
1.3. Wartość historyczna dobra kultury	22
1.4. Wartość materialna dobra kultury	27
1.5. Wartość artystyczna dobra kultury	33
1.6. Istota i rodzaje <i>art crimes</i>	37
1.7. Podsumowanie.	42
Rozdział 2. Prawnoporównawcza analiza przepisów karnych <i>market nations</i> i <i>source nations</i>	45
2.1. Charakterystyka polityki prowadzonej przez <i>market nations</i>	46
2.2. Charakterystyka polityki prowadzonej przez <i>source nations</i>	51
2.3. Porównanie przepisów karnych w wybranych porządkach krajowych	56
2.4. Peru, Iran i Włochy – krajowi liderzy wśród <i>source nations</i>	59
2.5. Orzecznictwo <i>source nations</i> i <i>market nations</i> na przykładzie Włoch, Grecji i Francji	67
2.6. <i>Freeports</i> oraz <i>offshore economy</i> . Studium przypadku Szwajcarii	70
2.7. Karnoprawna ochrona dóbr kultury w Polsce	77
2.8. Podsumowanie	80

Rozdział 3. Profile kryminologiczne i metody działania sprawców przestępstw przeciwko dobrom kultury	83
3.1. Profilowanie psychologiczne i geograficzne – metodologia	84
3.2. <i>Art-motivated offenders</i>	87
3.3. <i>Profit-motivated offenders</i>	91
3.4. Przystępczość zorganizowana	92
3.4.1. <i>Insiders</i> (pol. <i>wtyczki</i>)	93
3.4.2. Terrorysty	96
3.4.3. Prowadzący nielegalne wykopiska i grabieżcy grobowców	99
3.4.4. Mafie	103
3.5. Podsumowanie	108
Rozdział 4. Kradzież w majestacie prawa.	
Analiza grabieży dóbr kultury w czasie konfliktów zbrojnych.	111
4.1. Prawo łupu jako zwyczaj międzynarodowy funkcjonujący od starożytności	112
4.2. Ograniczenia prawa łupu w nowożytnej myśli polityczno-prawnej	120
4.3. Grabież polskich dóbr kultury podczas potopu szwedzkiego.	121
4.4. Polityka kolonialna jako przykład polityki zagranicznej <i>market nation</i>	126
4.4.1. Cortes, Pizarro i hiszpański podbój Ameryki	126
4.4.2. Napoleon Bonaparte i podbój Europy	128
4.4.3. Lord Elgin i Imperium Brytyjskie	132
4.5. Pierwsze kodyfikacje prawa konfliktów zbrojnych: kodeks Liebera oraz konwencje haskie	134
4.6. Grabież dóbr kultury podczas I wojny światowej	136
4.7. Grabież dóbr kultury podczas II wojny światowej.	138
4.7.1. Polityka III Rzeszy	139
4.7.2. Polityka Związku Radzieckiego	141
4.7.3. Polityka USA	144
4.8. Destrukcja dóbr kultury na przykładzie tureckiej operacji zbrojnej <i>Olive Branch</i>	145
4.9. Podsumowanie	151

Rozdział 5. Elementy międzynarodowej współpracy w zwalczaniu przestępczości przeciwko dobrom kultury	153
5.1. Konwencja haska z 1954 roku	153
5.2. Konwencja UNESCO z 1970 roku	156
5.3. Tworzenie międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości	159
5.3.1. Proces norymberski	160
5.3.2. Międzynarodowy Trybunał Karny dla byłej Jugosławii (ICTY)	162
5.3.3. Międzynarodowy Trybunał Karny (ICC).	166
5.3.4. Sąd Arbitrażowy do spraw sztuki (CAfA).	167
5.4. Rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ	169
5.5. Działania operacyjne Interpolu	172
5.6. Metody działania wyspecjalizowanych jednostek policji na przykładzie FBI	174
5.7. <i>Art Loss Register</i> jako największa prywatna baza danych	177
5.8. Digitalizacja zbiorów	178
5.9. Podsumowanie.	180
 Rozdział 6. Restytucja zrabowanych dóbr kultury. Studium przypadków Polski i Włoch	 183
6.1. Sytuacja polskich dóbr kultury po roku 1945	183
6.2. Polityka prowadzona przez Polskę po roku 1989	185
6.3. Analiza skuteczności metod stosowanych przez MKiDN oraz MSZ	191
6.4. Metody działania polskich służb dyplomatycznych	196
6.5. Metody działania polskiej Policji, Służby Celnej i Straży Granicznej	200
6.6. Włoski model restytucji jako przykład dla Polski	202
6.7. Podsumowanie.	208
 Konkluzje i postulaty <i>de lege ferenda</i> dla Polski i Europy.	 209
 Bibliografia	 217